Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kuudes jaosto)

17 päivänä joulukuuta 2015*

Ennakkoratkaisupyyntö — Direktiivi 2003/87/EY — Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä — Päästöoikeuden ylitysmaksu — Oikeasuhteisuus

Asiassa C-580/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Berlin (Berliinin hallinto-oikeus, Saksa) on esittänyt 21.11.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 16.12.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Sandra Bitter Ziegelwerk Höxter GmbH:n selvitysmiehenä

vastaan

Saksan valtio,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev sekä tuomarit J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja E. Regan,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Saksan valtio, asiamiehenään Rechtsanwalt G. Buchholz,

— Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja K. Petersen,

— Euroopan parlamentti, asiamiehinään P. Schonard ja A. Tamás,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Simm ja N. Rouam,

— Euroopan komissio, asiamiehinään E. White ja A. C. Becker,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian perustellulla määräyksellä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 99 artiklan mukaisesti,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta 13.10.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY (EUVL L 275, s. 32), sellaisena kuin se on muutettuna 23.4.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/29/EY (EUVL L 140, s. 63; jäljempänä direktiivi 2003/87), 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen pätevyyttä.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Sandra Bitter Ziegelwerk Höxter GmbH:n (jäljempänä Ziegelwerk Höxter) selvitysmiehenä ja Bundesrepublik Deutschland (Saksan liittotasavalta) ja jossa on kyse viimeksi mainitun Ziegelwerk Höxterille sen vuoksi määräämästä ylitysmaksusta, ettei tämä ole noudattanut ilmoitusvelvollisuuttaan eikä velvollisuuttaan palauttaa hiilidioksidiekvivalentti-päästöoikeuksiaan vuodelta 2011.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 2003/87 johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”[Kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta 22.7.2002 tehdyllä] Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1600/2002/EY [(EYVL L 242, s. 1)] perustetussa kuudennessa ympäristöä koskevassa yhteisön toimintaohjelmassa ilmastonmuutosta pidetään ensisijaisena toiminta-alueena, ja ohjelmassa esitetään yhteisön laajuisen päästökauppajärjestelmän toteuttamista vuoteen 2005 mennessä. Ohjelmassa todetaan, että yhteisö on sitoutunut vähentämään vuosien 2008–2012 aikana kasvihuonekaasujen päästöjä kahdeksalla prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna ja että pitkällä aikavälillä kasvihuonekaasujen päästöjen kokonaismäärää on vähennettävä noin 70 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna.”

4 Kyseisen direktiivin johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Kun Kioton pöytäkirja, joka hyväksyttiin ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan hyväksymisestä Euroopan yhteisön puolesta sekä sen velvoitteiden täyttämisestä yhteisesti 25 päivänä huhtikuuta 2002 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2002/358/EY [(EYVL L 130, s. 1)], tulee voimaan, se velvoittaa yhteisön ja sen jäsenvaltiot vähentämään pöytäkirjan liitteessä A lueteltujen ihmisen toiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen kokonaismäärää vuosien 2008 ja 2012 välisenä kautena kahdeksalla prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna.”

5 Mainitun direktiivin 12 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kunkin laitoksen toiminnanharjoittaja palauttaa joka vuosi 30 päivään huhtikuuta mennessä kyseisestä laitoksesta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita ja 15 artiklan mukaisesti todennettuja kokonaispäästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia, jotka ovat muita kuin II luvun mukaisesti myönnettyjä päästöoikeuksia, ja että nämä päästöoikeudet mitätöidään sen jälkeen.”

6 Direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos jokin toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30 päivänä palauta toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän edeltävän vuoden päästöjä vastaavaa määrää päästöoikeuksia, tämä on velvollinen maksamaan liikapäästöistä sakkoa. Tämä liikapäästösakko on 100 euroa kutakin sellaista aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Liikapäästösakon maksaminen ei vapauta toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää velvoitteesta palauttaa kyseisiä liikapäästöjä vastaava päästöoikeuksien määrä palauttaessaan päästöoikeuksia seuraavan kalenterivuoden osalta.”

7 Direktiivin 2003/87 16 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se oli alkuperäisessä muodossaan, säädettiin seuraavaa:

”Kolmivuotiskautena, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005, jäsenvaltioiden on sovellettava liikapäästöihin pienempää sakkoa, joka on 40 euroa kutakin sellaista laitoksen toiminnasta aiheutunutta hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Liikapäästösakon maksaminen ei vapauta toiminnanharjoittajaa velvoitteesta palauttaa kyseisiä liikapäästöjä vastaava päästöoikeuksien määrä palauttaessaan päästöoikeuksia seuraavan kalenterivuoden osalta.”

Saksan oikeus

8 Direktiivi 2003/87 saatettiin osaksi kansallista oikeusjärjestystä kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupasta 8.7.2004 annetulla lailla (Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen; BGBl. I, s. 1578; jäljempänä päästökauppalaki).

9 Päästökauppalain 6 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Vastuuhenkilön on vuoden 30 päivään huhtikuuta mennessä ensimmäistä kertaa vuodesta 2006 alkaen palautettava toimivaltaiselle viranomaiselle sen toiminnasta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneita päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia.”

10 Päästökauppalain 18 §:n otsikko on ”Palautusvelvollisuuden täytäntöönpano”, ja sen 1–3 momentissa säädetään seuraavaa:

”(1) Jos vastuuhenkilö ei noudata 6 §:n 1 momentin mukaista velvollisuuttaan, toimivaltainen viranomainen määrää hänet maksamaan 100 euroa – ensimmäisellä jakokaudella 40 euroa – jokaista sellaista päästettyä hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jolta hän ei ole palauttanut päästöoikeuksia. Maksuvelvollisuus voidaan jättää vahvistamatta, jos vastuuhenkilö ei ole voinut noudattaa 6 §:n 1 momentin mukaista velvollisuuttaan ylivoimaisen esteen vuoksi.

(2) Jos vastuuhenkilö ei ole laatinut asianmukaisesti selvitystä toiminnastaan aiheutuneista päästöistä, toimivaltainen viranomainen arvioi toiminnasta edellisenä kalenterivuonna aiheutuneet päästöt. Arvio on perusta, jota ei voida riitauttaa, 6 §:n 1 momentin mukaiselle velvollisuudelle. Arvio ei ole enää voimassa, jos vastuuhenkilö täyttää 1 momentin mukaista vahvistamispäätöstä koskevan kuulemisen yhteydessä selvitysvelvollisuutensa asianmukaisesti.

(3) Vastuuhenkilöllä on edelleen velvollisuus palauttaa puuttuvat päästöoikeudet seuraavan vuoden 30 päivään huhtikuuta mennessä 2 momentissa säädetyssä tapauksessa laaditun arvion mukaisesti – –”

Pääasian tausta ja ennakkoratkaisukysymys

11 Ziegelwerk Höxter on Saksaan sijoittautunut yhtiö, joka vuoden 2011 syyskuuhun saakka käytti kasvihuonekaasuja päästävää laitosta. Amtsgericht Paderborn (Paderbornin alioikeus) aloitti 1.11.2011 antamallaan määräyksellä kyseisen yhtiön osalta maksukyvyttömyysmenettelyn.

12 Kyseisessä menettelyssä asianajaja Bitter nimitettiin selvitysmieheksi. Saksan viranomaiset katsoivat hänen olevan tässä ominaisuudessa laitoksen toiminnanharjoittaja ja näin ollen vastuussa kyseiselle laitokselle päästökauppalain nojalla kuuluvien velvollisuuksien noudattamisesta.

13 Saksan viranomaiset pyysivät häntä tästä syystä toimittamaan kasvihuonepäästöjä koskevat selvitykset vuodelta 2011 ja palauttamaan kyseiseen vuoteen liittyvät päästöoikeudet.

14 Bitter katsoi, että koska Ziegelwerk Höxter oli lopettanut toimintansa ennen kuin maksukyvyttömyysmenettely aloitettiin vuoden 2011 syyskuussa, kyseinen yritys ei ollut enää velvollinen antamaan selvitystä vuonna 2011 aiheutetuista hiilidioksidipäästöistä eikä palauttamaan niitä vastaavia päästöoikeuksiaan, ja sen mahdolliset velat oli yksinomaan ilmoitettava konkurssisaatavien luetteloon.

15 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että kyseisen yrityksen entinen asiamies on 20.9.2012 lähettämällään sähköpostilla ilmoittanut Saksan toimivaltaisille viranomaisille, että kyseinen yritys oli vuoden 2011 aikana aiheuttanut 3 324 hiilidioksiditonnin suuruiset päästöt.

16 Mainitut viranomaiset arvioivat 20.3.2013 tekemällään päätöksellä, että kyseinen yritys oli jättänyt palauttamatta vuodelta 2011 3 323 päästöoikeutta, ja määräsivät sille päästökauppalain 18 §:n, jolla pannaan täytäntöön direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohta, mukaisesti 332 300 euron suuruisen ylitysmaksun.

17 Bitter riitautti kyseisen päätöksen Verwaltungsgericht Berlinissä (Berliinin hallinto-oikeus), joka pohtii kyseisessä säännöksessä säädetyn ylitysmaksun määrän yhteensoveltuvuutta suhteellisuusperiaatteen kanssa.

18 Verwaltungsgericht Berlin (Berliinin hallinto-oikeus) toteaa erityisesti, että koska unionin tuomioistuin on jo katsonut, että direktiivin 2003/87 16 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se on alkuperäisessä muodossaan, säädetty 40 euron suuruinen ylitysmaksu kutakin sellaista aiheutettua hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja ei ole palauttanut päästöoikeuksia, vuoden 2005 ja vuoden 2007 välisen ensimmäisen päästökauppakauden aikana on yhteensoveltuva suhteellisuusperiaatteen kanssa (tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664), näin ei voi olla sen direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdassa säädetyn ylitysmaksun osalta, jonka suuruus on vuodesta 2008 alkaen 100 euroa kutakin sellaista aiheutettua hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja ei ole palauttanut päästöoikeuksia, kun otetaan huomioon lisäksi se, että kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien hinnat ovat romahtaneet vuoden 2006 joulukuun jälkeen.

19 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa tässä yhteydessä, että suhteellisuusperiaatteen mukaan Euroopan unionin toimielinten säädöksillä, päätöksillä ja muilla toimenpiteillä ei saa ylittää niitä rajoja, jotka johtuvat siitä, mikä on tarpeellista niillä lainmukaisesti tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten pakottava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden. Se viittaa tuomioon Agrarproduktion Staebelow (C-504/04, EU:C:2006:30, 35 ja 40 kohta).

20 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgericht Berlin (Berliinin hallinto-oikeus) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen sääntely, jonka mukaan päästöoikeuden ylitysmaksu on 100 euroa kutakin sellaista aiheutettua hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole palauttanut päästöoikeuksia, ristiriidassa suhteellisuusperiaatteen kanssa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

21 Jos ennakkoratkaisukysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää työjärjestyksensä 99 artiklan nojalla ratkaista asian perustellulla määräyksellä.

22 Nyt käsiteltävään asiaan on sovellettava tätä määräystä.

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kysymyksellään direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen pätevyyttä erityisesti suhteellisuusperiaatteen kannalta.

24 Aluksi on muistutettava, että suhteellisuusperiaate, joka kuuluu unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin, edellyttää, että kyseessä olevan säännöstön legitiimit tavoitteet ovat toteutettavissa unionin oikeuden säännöksessä säädettyjen keinojen avulla ja että näillä keinoilla ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. tuomio Vodafone ym. C-58/08, EU:C:2010:321, 51 kohta ja tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 34 kohta).

25 Kyseisiä edellytyksiä koskevasta tuomioistuinvalvonnasta on todettava, että unionin lainsäätäjällä on kuitenkin katsottava olevan laaja harkintavalta, kun se toimii alalla, jolla siltä edellytetään poliittisten, taloudellisten tai sosiaalisten valintojen tekemistä ja jolla sen on suoritettava monitahoisia arviointeja. Tällaisen toimivallan käyttöä valvoessaan unionin tuomioistuin ei voi näin ollen omalla arvioinnillaan korvata unionin lainsäätäjän arviointia. Unionin tuomioistuin ei voi myöskään puuttua unionin lainsäätäjän normatiiviseen ratkaisuun, ellei se ole ilmeisen virheellinen tai ellei siitä tietyille talouden toimijoille aiheutuva haitta ole täysin kohtuuttomassa suhteessa sillä muutoin saavutettuihin etuihin nähden (ks. tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Tässä yhteydessä Euroopan unionin neuvoston 8.3.2001 esittämistä päätelmistä, joihin direktiivin 2003/87 johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa viitataan, ilmenee, että hiilidioksidiekvivalentti-päästöoikeuksista pidettävää kirjanpitoa ja niiden kauppaa koskevan unioninlaajuisen järjestelmän käyttöön ottaminen on normatiivinen ratkaisu, joka ilmentää poliittista linjausta sellaisessa asiayhteydessä, jossa on vastattava pikaisesti ympäristöön liittyviin vakaviin huoliin. Tämä normatiivinen ratkaisu perustuu lisäksi erittäin monitahoisiin ja laajasti käsiteltyihin taloudellisiin ja teknisiin seikkoihin, jotka on esitetty kasvihuonekaasujen päästökaupasta Euroopan unionissa annetussa vihreässä kirjassa (KOM(2000) 87 lopullinen). Pyrkiessään myötävaikuttamaan unionin ja sen jäsenvaltioiden Kioton pöytäkirjan mukaisten sitoumusten täyttämiseen unionin lainsäätäjä on siis joutunut arvioimaan ja punnitsemaan toimenpiteensä epävarmoja vaikutuksia tulevaisuudessa (ks. tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 36 kohta).

27 Unionin toimen oikeasuhteisuutta koskeva arviointi ei voi riippua toimen tehokkuusastetta koskevista jälkikäteisistä arvioista. Kun unionin lainsäätäjän on arvioitava säännösten tulevia vaikutuksia, joita ei pystytä tarkasti ennakoimaan, tätä arviointia voidaan pitää virheellisenä vain siinä tapauksessa, että se on näitä säännöksiä annettaessa lainsäätäjän käytettävissä olleiden tietojen valossa ilmeisen virheellinen (ks. vastaavasti tuomio Jippes ym., C-189/01, EU:C:2001:420, 84 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 37 kohta).

28 Unionin tuomioistuin on kyseisten periaatteiden mukaisesti katsonut tuomiossa Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664), että paitsi direktiivin 2003/87 16 artiklan 4 kohdassa, sellaisena kuin se on alkuperäisessä muodossaan, säädetty 40 euron suuruinen siirtymävaiheen ylitysmaksu tonnia kohti myös kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetty 100 euron suuruinen kiinteämääräinen ylitysmaksu tonnia kohti on oikeasuhteinen, kun otetaan huomioon, että kansallinen tuomioistuin ei voi muuttaa kyseistä määrää.

29 Unionin tuomioistuin on myös katsonut, että direktiivissä 2003/87 toiminnanharjoittajille annettiin kohtuullisesti aikaa noudattaa päästöoikeuksien palauttamista koskevaa velvollisuuttaan ja että jäsenvaltiot saattoivat ottaa käyttöön varoitus- ja muistutusmekanismeja ja ennenaikaista päästöoikeuksien palauttamista koskevia mekanismeja, jotka mahdollistavat sen, että vilpittömässä mielessä olevat toiminnanharjoittajat ovat täysin tietoisia kyseisestä velvollisuudesta eivätkä ne ole näin ollen vaarassa joutua maksamaan ylitysmaksua (tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 40 ja 41 kohta).

30 Unionin tuomioistuin on huomauttanut muun muassa, että unionin lainsäätäjä on pitänyt direktiivin 2003/87 12 artiklan 3 kohdassa säädettyä päästöoikeuksien palauttamista koskevaa velvollisuutta ja kiinteämääräistä ylitysmaksua, joka on kyseisen direktiivin 16 artiklan mukaan sellainen seuraamus kyseisen velvollisuuden noudattamatta jättämisestä, jonka suhteen ei ole joustovaraa sen tason väliaikaista laskemista vuoden 2005 ja vuoden 2007 välillä lukuun ottamatta, tarpeellisina pyrittäessä legitiimiin tavoitteeseen, joka on tehokkaan hiilidioksidiekvivalentti-päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttaminen, jotta voitaisiin välttää se, että tietyillä toiminnanharjoittajilla tai markkinoilla toimivilla välittäjillä olisi kiusaus kiertää tai manipuloida järjestelmää keinottelemalla hinnoilla, määrillä, määräajoilla tai monimutkaisilla rahoitustuotteilla, joita luodaan kaikilla markkinoilla (tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 39 kohta).

31 Se on erityisesti korostanut, että ylitysmaksun melko korkea taso on perusteltu sen vuoksi, että on tarpeen, että velvollisuuden palauttaa riittävä määrä päästöoikeuksia noudattamatta jättämisiä käsitellään tiukasti ja johdonmukaisesti koko unionissa (tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664, 39 kohta).

32 Tätä arviointia ei voida kyseenalaistaa sillä, että kyseessä oleva määrä on sitä määrää suurempi, johon unionin tuomioistuin otti kantaa tuomiossa Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664), koska pienemmän ylitysmaksun soveltaminen ensimmäisen päästökauppakauden aikana oli oikeutettua sen vuoksi – kuten unionin tuomioistuin on todennut kyseisen tuomion 25 kohdassa –, että kyse oli järjestelmän koeajanjaksosta, jonka yhteydessä asianomaisiin talouden toimijoihin sovellettiin vähemmän sitovia velvollisuuksia.

33 On huomautettava, ettei unionin lainsäätäjä ole myöskään korottanut kyseisen ensimmäisen päästökauppakauden jälkeen sovellettavan ylitysmaksun määrää vaan se on ”laskenut” väliaikaisesti tuon ensimmäisen kauden aikana ylitysmaksua, jonka suuruus olisi muussa tapauksessa ollut direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen nojalla 100 euroa (ks. tuomio Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka, C-203/12, EU:C:2013:664; 25 ja 39 kohta).

34 Unionin tuomioistuin on jo todennut tuomion Billerud Karlsborg ja Billerud Skärblacka (C-203/12, EU:C:2013:664) 27 kohdassa väitteestä, jonka mukaan päästöoikeuksien hinnat ovat laskeneet voimakkaasti tuon ensimmäisen päästökauppakauden jälkeen, että unionin lainsäätäjä on halunnut, kun se on ottanut itse käyttöön ennalta määritellyn ylitysmaksun, suojata päästöoikeuksien kaupan järjestelmää markkinoiden manipuloinnista aiheutuvalta kilpailun vääristymiseltä. Kuten tämän tuomion 25 kohdasta ilmenee, unionin tuomioistuin ei voi korvata unionin lainsäätäjän arviointia omalla arvioinnillaan.

35 Esitetyn kysymyksen tarkastelussa ei ole näin ollen ilmennyt mitään, mikä voi vaikuttaa suhteellisuusperiaatteen kannalta direktiivin 2003/87 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen pätevyyteen siltä osin kuin siinä säädetään 100 euron suuruisesta ylitysmaksusta sellaista aiheutettua hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja ei ole palauttanut päästöoikeuksia.

Oikeudenkäyntikulut

36 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Esitetyn kysymyksen tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään, mikä voi vaikuttaa suhteellisuusperiaatteen kannalta kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta 13.10.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY, sellaisena kuin se on muutettuna 23.4.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/29/EY, 16 artiklan 3 kohdan toisen virkkeen pätevyyteen siltä osin kuin siinä säädetään 100 euron suuruisesta ylitysmaksusta sellaista aiheutettua hiilidioksidiekvivalenttitonnia kohti, jonka osalta toiminnanharjoittaja ei ole palauttanut päästöoikeuksia.

Allekirjoitukset